

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«7 Ρίχτερ»

του Μπεχίτς Ακ από τη Νέα Σκηνή του ΘΟΚ

Μετάφραση: Πέτρος Μάρκαρης. Σκηνοθεσία: Κώστας Δημητρίου.

Σκηνικά - κοστούμια: Στέφανος Αθηναϊνίτης. Μουσική επιμέλεια: Κώστας Δημητρίου.

Φωτισμοί: Γιώργος Κουκουμάς. Παίζουν: Αννίτα Σαντοριναίου, Ανδρέας Τσουρής, Γιώργος Μουαίμης, Νέδη Αντωνιάδη.

ΠΟΛΛΑ υπάρχουν στη ζωή μας που είναι γερά εξ όψεως και ετοιμόρροπα στην πραγματικότητα. Κτίσματα, θεσμοί, συναισθήματα, κυβερνήσεις, ανθρώπινες σχέσεις, ιδεολογίες, ... Πολλά που θεωρούνται στέρεα θεμελιωμένα, που είναι επίσημα εγκαταστημένα, που δείχνουν παντοτινά και αξιόπιστα, δε θα αντέξουν ένα ταρακούνημα μερικών Ρίχτερ. Όλα είναι θέμα οπτικής γωνιάς — ένας σεισμός μπορεί να ερμηνευτεί και ως μέτρο εξυγίανσης, ως τρόπος εκκαθάρισης. Να φύγουν τα ψευδο-γερά, τα ψευδο-αληθινά, τα ψευδο-ευυπόληπτα ... Να μείνουν μόνο αυτά που αντέχουν. Υπάρχει και άλλη εκδοχή — ο σεισμός είναι κάτι σαν τους καθαφικούς βαρβάρους, τον χρειαζόμασταν να μας λύσει τα προβλήματά μας, αλλά δεν...

Ο Μπεχίτς Ακ έχει γράψει ένα έργο στο οποίο κάνει ριζική γνωστική αναδόμηση του φαινομένου του σεισμού. Του αφαιρεί τη συνηθισμένη του λειτουργική ταυτότητα και του δίνει άλλες, σαν αυτές που λέγαμε πιο πάνω, τον απομυθοποιεί, του αφαιρεί την ατμόσφαιρα της τραγικότητας, τον συνδυάζει με το γέλιο. Η σάτιρά του δεν έχει στόχο κάποια συγκεκριμένη κατηγορία ανθρώπων ή κάποιες συγκεκριμένες συμπεριφορές, αλλά καταφέρνει μέσα από τους τρεις ήρωες του έργου να σκιστάει ένα ομαδικό πορτρέτο. Μέσα από τις φήμες, τις φοβίες, τις ανασφάλειες, εντάσσει στο έργο του πολλούς, έτσι που κανείς στην αίθουσα του θεάτρου δε νιώθει αποκλεισμένος, εκτός πορτρέτου. Άγνωστος σε μας σύγχρονος Τούρκος συγγραφέας μίλησε μια γλώσσα κατανοητή, χρησιμοποίησε οικείο χιούμορ. Εκτιμήσαμε την πρωτοτυπία της σκέψης του, την απελευθερωμένη από στερεότυπα προσέγγιση του θέματος, την ενδιαφέρουσα τεχνική του, όταν μέσα από τα τηλεφωνήματα διευρύνονται τα πλαίσια του έργου και φωτίζονται άλλες πλευρές των χαρακτήρων του.

Ο χώρος και ο χρόνος του έργου δεν παρερμηνεύονται. Πρόκειται για τον Αύγουστο του 1999 στην Τουρκία. Οι κάτοικοι της Κωνσταντινούπολης λίγες μέρες μετά από το μεγάλο σεισμό ζουν τον εφιάλτη των μετασεισμικών ταρακουνημάτων και της αναμονής του επόμενου χτυπήματος της φύσης. Βρισκόμαστε σ' ένα διαμέρισμα από το οποίο και να θέλαμε να βγούμε, δε μπορούμε — σφηνωσε η πόρτα. Εδώ, στο ζουμί του φόβου τους βράζει ένα

ζευγάρι με εικοσάχρονη θητεία σ' ένα γεμάτο επικίνδυνες ρωγμές γάμο. Εκεί, πριν σφηνώσει η πόρτα, εισβάλλει ένας ημίτρελος από το σεισμό — και όχι μόνο — γείτονας. Το επαναλαμβανόμενο ταρακούνημα βγάζει στην επιφάνεια τα κρυφά και τα μη συνειδητοποιημένα.

Το ανέβασμα του έργου έχει τεχνικές δυσκολίες. Το εύρημα με τα τηλέφωνα αυξάνει τον όγκο της υποκριτικής δουλειάς για τους τρεις ηθοποιούς. Χρειάζεται άψογος συντονισμός και επαγγελματική ψυχραιμία. Νομίζω ότι η πρεμιέρα βρήκε την ομάδα των συντελεστών λίγο πριν από το τελικό αποτέλεσμα των συντονιστικών προσπαθειών τους. Η Αννίτα Σαντοριναίου, ο Ανδρέας Τσουρής και ο Γιώργος Μουαίμης είναι καθ' όλα ταίριαστοί και ικανοί να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των ρόλων τους, αλλά το άγχος της πρεμιέρας συνυπήρχε μαζί τους στη σκηνή. Είμαι σίγουρη ότι οι θεατές των επόμενων παραστάσεων δε θα το προλάβουν. Ο σκηνοθέτης της παράστασης, Κώστας Δημητρίου έχει κάνει πολύ σωστή διανομή. Γνωρίζει τους παλιούς του συναδέλφους και μπορεί να δουλέψει τη σκηνοθετική «κονσόλα» αποτελεσματικά, παίζοντας με τους ρυθμούς και τις εντάσεις, αυξάνοντας κάποτε την κωμικότητα, και κάποτε την αιχμηρότερη σατιρική διάθεση.

Και οι τρεις ηθοποιοί δεν ζορίζονται για να βγάλουν το κωμικό αποτέλεσμα από το κείμενο ή τις σκηνικές καταστάσεις, αλλά ούτε και αναγκάζονται να συγκρατούν τον εαυτό τους. Διαθέτουν το επαγγελματικό ένστικτο που τους επιτρέπει να διοχετεύουν τη σωστή δόση του κωμικού στοιχείου, παίζοντας συναισθήματα και καταστάσεις όπως η απόγνωση, η σύγχυση, ο φόβος, η ζήλια, η απογοήτευση, η μοναξιά, η ανασφάλεια κ.τ.λ. Δεν ομαδοποιώ χωρίς λόγο, απλώς το σχόλιο αφορά και τους τρεις. Η τέταρτη της παράστασης, η Νέδη Αντωνιάδου, κάνει μια στιγμιαία εμφάνιση στο φινάλε.

Ο σκηνογράφος και ενδυματολόγος της παράστασης, Στέφανος Αθηναϊνίτης, δεν προσπαθεί να δώσει ενικά γνωρίσματα στο σκηνικό του. Ένα αστικό διαμέρισμα μιας σύγχρονης μεгалούπολης έχει την παγκοσμιοποιημένη του πλαστική αισθητική.

Το κλιμάκιο της νέας Σκηνής του ΘΟΚ βρίσκεται σε πιο ευχάριστη θέση από τους συναδέλφους τους στη σκηνή του Αγίου Ανδρέα. ●